

Dr. Miloš Vančo :

Vymáhanie pohľadávok proti dlžníkom v Taliansku.

Uplatňovanie rozsudkov, ktoré vyniesli cudzozemské sudy bolo v itálii regulované článkom 940. italského zákonníka. Tento znel:

»Výkonnú moc rozsudkom, ktoré vyniesly cudzozemské sudy, dáva odvolací súd, v obvode ktorého rozsudky majú byť vykonané a to po skončení pokračovania delibačného, v ktorom súd skúma:

- 1., či rozsudok vyniesla kompetentná súdna autorita,
- 2., či boly stránky riadne predvolané prv, než rozsudok bol vypovedaný,
- 3., či boly stránky pri súdnom pokračovaní zákonne zastúpené, alebo či bola ich neprítomnosť (kontumácia) zákonne konštatované,
- 4., či rozsudok neobsahuje nariadenie, ktoré je v protive s verejným vnútorným poriadkom, alebo so všeobecným právom v kráľovstve.»

Tento článok italského zákonníka premenený bol kráľovským dekretom, zákonom zo dňa 20. červenca 1919. číslo 1272. takto:

»§. 1. Výkonnú moc rozsudkom súdnych autorít ktoréhokoľvek cudzieho štátu, dáva ten odvolací súd v kráľovstve alebo v kolóniách, v obvode ktorého tieto rozsudky majú byť vykonané, keď tento súd v delibačnom pokračovaní vypovedal:

- 1., že rozsudok vypovedala súdna autorita, ktorá mohla posúdiť spor podľa všeobecných zásad práva medzinárodného so zvláštnym ohľadom na normy obsažené v úvode občianskeho zákonníka italského, keď je reč o rozsudku proti občanovi italskému,
- 2., že súdna autorita táto rozhodnúť spor kompetentná bola podľa zákonodarstva platného v mieste, kde rozsudok bol vynesený,
- 3., že predvolanie sa dialo podľa zákonov platných v mieste, kde sa súdne pokračovanie konalo, a že bol v ňom na dostavenie sa stránkam určený taký termín, ktorý vyhovoval tak vzdialenosti ako aj iným nahodilým okolnostiam,
- 4., že strany sa pred súdom podľa miestnych zákonov platne dostavily, alebo že neprítomnosť (kontumácia) stránok bola podľa toho zákona zistená a platne vyhlásená,
- 5., že rozsudok je neodvolateľným a má prítomne plnú moc výkonnosti podľa zákonov, platných v tom mieste, kde bol vynesený,
- 6., že neprotirečí inému rozsudku, vypovedanému italskou súdnou autoritou,
- 7., že nepojednáva sa pred niektorou italskou súdnou autoritou spor o tom samom predmete a medzi tými samými stránkami v čase, keď doručená bola žiadosť o vykonanie rozsudku cudzozemského súdu.

§. 2. Na žiadosť predvolané stránky odvolací súd pustí sa do opätovného vecného preskúmania sporu, keď rozsudok bol vypovedaný v zákonnej neprítomnosti tejto strany, alebo keď táto strana uplatní jeden z dôvodov uvedených v 1—4. bode článku 494.:

»Rozsudky vynesené pri kontradiktornom pokračovaní súdny-
mi autoritami súdov odvolacích, môžu byť na žiadosť strany zrušené:

- 1., keď rozsudok je výsledkom podvodu jednej strany na škodu strany druhej,

2., keď sa súdilo na podklade listín, ktoré po vyhlásení rozsudku boli uznané alebo vyhlásené padelanými, alebo keď podlahnuvšia stránka nevedela, že už pred rozsudkom samým boli uznané alebo vyhlásené padelkami,

3., keď po vyhlásení rozsudku získaný bol rozhodujúci dokument, ktorý vinou druhej strany nemohol byť prv predložený,

4., keď rozsudok je výsledkom skutočného omylu, ktorý vysvitá zo spisov i dokladov pravoty.»

V týchto prípadoch odvolací súd podľa výsledku inštrukcie a diskusie vynesie vecné rozhodnutie, alebo dá cudzozemskému rozsudku výkonnú moc.

§. 3. Keď predvolaný povinný, ktorého už cudzozemská súdna autorita in contumaciam posúdila, neobjaví sa ani pred odvolacím súdom a predvolanie nebolo mu doručené do jeho vlastných rúk, nemožno rozsudku dať moc výkonosti.

Nemožno priznať moc výkonosti cudzozemskému rozsudku, v ktorom je nariadenie protiviace sa vnútornému poriadku, alebo verejnému právu v kráľovstve.

§. 4. Tu uvedených nariadení možno použiť pri rozsudkoch cudzozemských súdov, ktoré boli vypovedané vo sporoch medzi cudzincami, alebo medzi tamejším občanom a cudzincom pod tou podmienkou, že tieto rozsudky majú podľa miestnych zákonov hodnotu a účinnosť rozsudkov súdnych autorít a že bol preukázaný súlad požiadavkov označených v §. 1. bod. 5.»

Zrejmé je, že opravený § 3. článku 941. italského zákona o pokračovaní v sporoch civilných dáva italským dlžníkom dobrú príležitosť, aby sa vyhli následkom vyplývajúcim z cudzozemských rozsudkov. — Ťažkosti tu budú mať naše firmy kupecké, ktoré budú nútené svoje pohľadávky vymáhať od italských dlžníkov na základe rozsudkov od československých súdov vyprovokovaných a obyčajne in kontumaciam vynesených.

O vykonanie tuzemského rozsudku treba v Itálii zakročiť vždy cestou diplomatickou. — **K rozsudku treba vždy pripojiť žiadosť o delibačné pokračovanie.** — Bez takejto prosby italské odvolacie súdy a limine zamietnu celé podanie.

Odporúča sa, ba je zrovna nutné, dať sa zastúpiť v delibačnom pokračovaní doktorému tamojšiemu dvokátovi, t. zv. »konzulárnemu advokátovi«. Obrátiť sa treba v takejto veci na príslušný československý konzulát v Itálii.

Vymoženie delibačného pokračovania pred odvolacím súdom je s ťažkosťami spojené. Tieto ťažkosti zapričinuje tamojšia prax. V Itálii doručovanie súdnych spisov vykonávajú podúradníci. Títo vybavujú svoje veci veľmi jednoducho. Prídu do bytu alebo do obchodnej miestnosti dlžníka a dopytujú sa naň. Ak dostanú odpoveď, že odcestoval do cudziny, ďalej nepátrajú po dlžníkovi. Na písma poznačia, že predvolaný odcestoval a písmo vrátiť súdu.

Prvej táto okolnosť neprekazila delibačné pokračovanie. Nie je tomu tak, teraz, keď spomenutý § 3. nariaďuje, že predvolanie sa má stať do vlastných rúk dlžníka. Teraz k cieľu možno dojsť len tak, keď italský zástupca (teda konzulárny advokát) dľa možnosti zatají celé delibačné pokračovanie a dlžníka v jeho byte alebo v obchodných miestnostiach so súdnym podúradníkom prevkapi.

Kupecké a hospodárske vzťahy medzi Itáliou a medzi našou republikou sa každým dňom vzťahujú, a tak pre našich ľudí, jako veriteľov a pre ich zástupcov tu udané veci vedieť má značný praktický význam. —